

Samfelagsatlitið

FISKIVINNUPOLITIKKUR

Atlit mugu takast til trivnaðin í øllum samfelagnum.

Verandi miðsavnan innan fiskivinnuna kvalir dynamikkin í vinnuni og virkishugin kring landið. Tað sigur Leif Høj, stjóri í FoFish, sum skýrir fiskivinnupolitikkin at vera bæði tannleysan og hopileysan

Jón Brian Hvidtfeldt

- Útróðurin er burtur alla staðni. Fuglafjørður, Leirvík, Vestmanna, Tvøroyri, Vágur. Alt er steindeytt.

Leif Høj er fortørnaður. Hann er stjóri á FoFish, sum keypir og selir fisk, hann er nevndarlimur í Norðfra, sum framleiðis lidnar portiúnir burtur úr føroyskum fiski, og hartil er hann reiðari á línu-bátinum Riba.

- Muran tykist í longri tíð hava verið, at útróðurin er rótin til alt ilt. Friðingar, stongdar leiðir og avmarkingar í rættinum til minstaforvinning eru við til at kvala útróðurin, sum doyir spakuliga.

Myndina av doyggjandi

útróðrinum flytir Leif Høj skjótt víðari yvir á restina av fiskivinnuni.

- Dynamikkurin og framdriftin er ring at fáa eyga á. Eru nøkur veiðiloyvi útskrivað síðstu árin, spyr Leif Høj og svarar sjálvur:

- Vit liva av at keypa og selja verandi loyvi, sum enda á alsamt færri hondum. Taparin er samfelagið. Vit mugu taka atlit til trivnaðin í samfelagnum, heldur enn hyggja at, meðan eindirnar vera færri og størri.

Í samrøðu við Sosialin síðsta fríggjadag ímyndaði landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum sær eina nógv meira samansetta vinnu.

- Ja, tað skal í nógv størri mun bera til at samanseta

veiðirættindini. Hví skal ein reiðari vera bundin at einum ávísam fiskiskapi, um hann sær møguleika fyri at tjena pengar í øðrum fiskiskapi og harvið fáa eitt bein afturat at standa á. Eg siggi fyri mær færri skip og størri reiðari, sum virka í eini meira samansettari vinnu enn vit higartil hava sæð, segði Jacob Vestergaard.

Úr sínum stjórstóli hevur Leif Høj ilt við at keypa argumentini.

- Stóru reiðariini hava so ongan áhuga í at trýsta prís-in uppeftir. Tvørturímóti. Og tað gevur so lægri hýru til fiskimannin. Mín pástandur er, at tað eru smáu aktørarnir, sum sprella og royna at dyrka "nisjurnar," smáu

marknaðirnar har besti prís-urin fæst fyri hvørt kilo, sigur Leif Høj.

Men vísir søgan ikki, at árin við mongu, smáu reiðariunum góvu ikki ta framdrift og tann dynamikk, ið Leif Høj peikar á?

- Hvat er tað, sum ikki gekk so væl? Kring landið vóru skip, sum kláraðu seg væl, sigur Leif Høj og peikar á Runavík, Vestmanna og Hvalba sum dømi um bygdir við positivum søgum úr fiskivinnuni.

- Heldur vóru tað stóru uppkeypini, sum tá avtornaði avtoftaðu fiskivinnuna á fleiri plássum. Enn er Hvalba tó dømi um tað øvugta, leggur hann afturat.

Atgongdin

Leif Høj keypir og selur fisk hvønn dag. Hansara uppá-hald er, at atgongdin til fisk-in gerst truplari.

- Nei, fiskurin kemur ikki nóg væl í alment útboð. Vit sleppa snøgt sagt ikki framat fiskinum, sigur Leif Høj.

Hansara uppáhald er, at longu nú er fiskivinnan somikið samantvinnað, at smáu aktørarnir als ikki sleppa at bjóða uppá stóran part av fiskinum, ið verður veiddur á føroysku grunnunum.

Manglandi atgongdin gongur út yvir virðisøkingina, sigur Leif Høj og heldur fram:

- Hyggja vit eftir botnfiskasløgunum, so er virðis-

økingin alt ov lítil. Vit fáa ov lítið burtur úr teimum virðum, ið vit fáa úr havinum. Samstundis síggja vit, at serliga bretska marknaðurin vísir støðugt minni áhuga fyri føroyskum botnfiski. Gongdin er ørkymlandi, sigur Leif Høj.

Stjórin á FoFish hevur hug at draga makreltrætuna uppí. Hugleiðir um, hvørt tað man vera makreltrætana, ið ger føroyskan botnfisk minni áhugaverdan og harvið trýstir prísinn niður. Og hvat nú hendir, um rákið móti føroyskum fiskavørum herðist, soleiðis at tosið um boykot gerst reelt.

Hetta eru tó gitingar út í eina óvissa framtíð. Tí føroyski marknaðurin hevur